

KATOLIKA SENTO

Periodico dell'Unione Esperantista Cattolica Italiana (UECI)

www.ueci.it

"Per la promozione della fratellanza e della comprensione tra i vari popoli di diverse lingue" (Paolo VI)

Periodico bimestrale - Reg. trib. di Vercelli 22.12.1997 n. 306 -
Sped. in abb.post. art. 2 comma 20/c L662/96 - filiale di Vercelli -
Direttore resp.: Mons. Gianni Ambrosio - Dir. e amm.: Vercelli, via Benadir, 62
tipografia edizioni **SAVIOLO** s.n.c. - Vercelli

Anno 92 - n. 4
LUGLIO - AGOSTO 2013

27a UECI-kongreso

De la 24a ĝis la 28a de Majo okazis la ĉijara UECI-kongreso ĉe la Kolegio Sankta Karlo de Celana apud Caprino en la provinco de Bergamo.

La pritrakitaj temoj estis du: **"Jaro de la Fido"** kaj **"La Edikto de Milano (313-2013)"**.

Dum la kongreso okazis ĉiutagaj religiaj momentoj: matenaj laŭdoj, sankta meso, rozario, kaj vespera kompletorio en la la kapeleto de la kolegio.

Vendredon pli ol trideko da partoprenantoj alvenis malgraŭ la malvarmo kaj la pluvo.

La sekvanta tago estis tute dediĉita al multenombraj prelegoj. Komence la prezidanto Daminelli malfermis la kongreson per saluto al la ĉeestantoj kaj enkondukis la temojn per la priskribo de la "Pordo de la Edikto" de la katedralo de Milano, kies bildoj bone sintezas la due temojn de nia kongreso. Sekvis prelego de Ida Bossi titolita "La fido sen

faroj estas malviva". Dum la prelego envenis kelkaj junaj kolegianoj scivolemaj pri nia lingvo, pro tio, je la fino la prezidanto diris kelkajn vortojn pri nia lingvo kaj Carla Sfardini legis la poemon "La Fido" de Trilussa en la roma dialekto kaj en la esperanta traduko de Luigi Minnaja. Fine oni disdonis al ili kelkajn propagandilojn.

En la posttagmezo daŭris la prelegoj. Ida Bossi parolis pri la kristanaj martiroj: per la helpo de kelkaj partoprenantoj ŝi legis la aktojn de la

proceso al la martirinoj Perpetua kaj Felicitas, du junaj kristaninoj kiuj spertis la martiriĝon kun Saturno, Revocato, Saturnino kaj Secondino sub la imperiestro Settimio Severo en la jaro 203 en Kartago. Tiziana Fossati montris bildojn pri kelkaj sanktejoj de la apuda "Irejo de Sankta Aŭgusteno" kaj de la "Eko-muzeo de la rivero Adda".

Gianni Conti prezentis kiel kutime sian skeĉon, kiu ĉijare pritraktis "La Domo de la Milananoj" (t.e. la Milana Katedralo) kaj disdonis la

atenditan donaceton.

Vespere ni povis spekti tre interesan dokumentan filmon pri la vivo kaj la martirigo de pastro Alberico Crescitelli, mortigita en la jaro 1900 en Ĉinujo.

Matene de la postan tagon, dimanĉe, okazis la jara kunveno de UECI.

Laŭ la tagordo, la prezidanto legis la protokolon de la pasintjara asembleo, kaj prezentis la moralan kaj finanĉan raportojn, kiuj, post mallonga pridiskuto, estis unuanime aprobitaj tiel, kiel estis aprobita ankaŭ la proponita budĝeto por la venonta jaro. Oni pridiskutis pri la kongreso de la venonta jaro kaj pri la ebleco kongresi kune en Trento samtempe de la Ekumena Kongreso, kiu eble povus okazi tie en la jaro 2014. Oni parolis ankaŭ pri la elspezo de la revuo Katolika Sento, kaj kiamaniere allogi pli da partoprenantoj al niaj kongresoj.

Posttagmeze la grupo ek-

veturis al Bergamo. Ni vizitis la "Altan urbon" kun ĝia historia centro ĉirkaŭita de muregoj. En la urbocentro ni povis admiri unue la "Piazza Vecchia" (malnova placo) kaj la apudajn bazilikon "Santa Maria Maggiore", la Kapelon "Colleoni", kaj poste la grupo disiĝis por promeni laŭplaĉe tra la malnovaj stratetoj de la urbo.

Lundon matene la prelegoj koncernis la lokoj de la posttagmeza ekskurso: Norma prelegis pri la vivo de papo Johano XXIII (kiu vizitis, dekjaraĝa la Kolegion, kie ni estis kongresantaj kaj Giovanni legis la prelegon de Carlo Sarandrea pri Leonardo da Vinci, kiu elpensis kaj desegnis la pramon, kiu trairigos al ni la riveron Adda.

Posttagmeze ni vizitis la naskiĝdomon de papo Johano XXIII en Sotto il Monte, vilaĝo tre proksima al nia Kongresejo. Tie ni povis vidi la simplan, kaj malriĉan kampanan domon, kie naskiĝis kaj

vivis en sia infaneco la papo kun siaj dek du gefratoj.

Sekve, per aŭtobuso, ni alvenis ĉe la eta enŝipiĝejo de Imbersago por transiri la riveron Adda per la fama pramo de Leonardo. Ĝi estas tiel nomata ĉar oni diras, ke ĝia konceptinto estis Leonardo da Vinci, kiu loĝis dum multaj jaroj en ĉi tiuj lokoj. Tiu pramo ne havas motoron sed ĝi trairas la riveron helpe de la fluo de la akvo; ŝtala ŝnuro etendita inter la du riverbordoj retenas ĝin surloke. Ĉe la alia bordo nia autobusatendis por alveturi nin al la sanktejo "Madonna del Bosco" (Madono de la arbaro), atingebla ankaŭ per ŝtuparon je 347 ŝtupoj. La sanktejo estas unu el la plej vizitata de la popolo de la teritorio Brianza, kaj ankaŭ tre kara al papo Johano XXIII, kiu ofte vizitis ĝin antaŭ sia papeco. Survoje de la reveno ni vizitis la benediktan abatejon de Pontida. Tre ĝentila monaĥo akompanis nin ĉiĉerone en la vizito de la Baziliko kaj de la abatejo kie ni povis admiri artajn pentraĵojn, antikvaĵojn, kaj la silentajn klostrojn.

Mardon matene la prezidanto deklaris fermita la kongreson kaj la Centra Komitato kunsidis por diskuti pri la agadoj de la asocio.

Dum la tuta tempo la vetero estis tre malvarma kaj ofte pluva, sed bonŝance dum la du ekskursoj brilis la suno.

Imbersago: Pramo de Leonardo sur la rivero Adda

Tiziana Fossati

Enkonduko al la temoj de la kongreso

(La Pordo de la Edikto de Milano)

La fasado de la Katedralo de Milano havas kvin bronzaĵ pordojn. La unua pordo maldekstre estas nomata “Pordo de la Edikto de Milano”. Ni rigardu detale ĉi tiun pordon. Ĝi entenas plurajn bareliefajn bildojn. Sube ili montras la portretojn de la ses episkopoj de Milano regintaj antaŭ la Edikto (Anathalo, Caius, Castriilianus, Calimerus, Mona kaj Mirocles). Supre, en la centro estas la statuo de la imperiestro Konstanteno. La dek centraj paneloj montras la martirigojn de po unu milana sanktulo. El la dek flankaj paneloj, la kvar subaj montras epizodojn pri la persekuto de la kristanoj antaŭ la Edikto, la du centraj montras la Edikton de Milano, kaj la kvar supraj epizodojn de la vivo post la Edikto. El la du paneloj de la Edikto, la maldekstra montras la portreton Konstanteno kaj unu frazo de la Edikto, kaj la maldekstra montras Licinio kun alia frazo. Ili diras:

Renkontiĝinte en Milano, mi Konstanteno Aŭgusto kaj mi Licinio Aŭgusto juĝis ke, inter ĉiuj faroj utilaj al la homoj kaj respektemaj al la dioj, ĉi tion necesas plenumi antaŭ ĉio :

Doni al Kristanoj kaj al ĉiuj plenan liberon por ke ĉiu rajtu praktiki la religion kiun li volas, por ke, tio, kio estas

dieca en la ĉiela sidejo, sin religian liberecon por ĉiuj. Ĉi tiu momento ĉesas la persekutojn kontraŭ la kristanoj (Edikto 313).

Ĉi tiu Edikto kaj dato signas gravan momenton en la historio ne nur de la kristana Eklezio, sed ankaŭ de la homaro, ĉar ĝi proklamas la 1936- 1947”. Kiel eblas, ke la

skulptisto devis labori dek unu jarojn por realigi ĉi tiun pardonon?

Ironio de la sorto, oni komisiis la realigon de tiu pordo, kiu proklamas la religian liberecon por ĉiuj, al hebrea skulptisto, kiu devis baldaŭ forlasi sian laboron pro la raciaj persekutoj de la jaro 1938. Jen la grandaj kontraŭdiroj en la historio.

Post la Edikto de Milano, en la jaro 380, la imperiestroj Graziano, Valentiniano kaj Teodozio, proklamis la Edikto de Tesaloniko, kiu deklaras la kristanan Nicean Kredon oficiala religio de la Imperio, pro tio oni komencas persekutojn,

ĉi foje kontraŭ arianismo kaj paganismo.

Fakte, malgraŭ la proklamoj, la persekutoj kontraŭ la fido daŭras ĝis nun, kaj ĉi tiu pordo bone resumas la temojn de nia kunveno.

Ida Bossi parolos al ni pri la Fido, pri la persekutoj de la unuaj kristanoj kaj de la nuntempaj; mi parolos pri la Bapto, kiu signas la komenco de nia persona fido; Tiziana Foscati parolos pri la lokoj de la fido en ĉi tiu lando, Gianni Conti pri la fido de la milananoj esprimata per la konstruo de ilia katedralo, Norma Cescotti pri la vivo de papo Johano la 23a, kiu naskiĝis apude

de ĉi tie. Ni vizitos kelkajn lokojn de la fido: la urbo Bergamo, kie estis martirigita sankta Aleksandro, unu el la lastaj martiroj antaŭ la Edikto de Milano, poste la naskiĝdomo de papo Johano, la Sanktejo de la Madono de la Arbaro kaj la Abatejo de Pontida. Post la vespermanĝoj ni vidos tri filmojn, unu pri sankta Alberico Crescitelli mortigita pro la fido en Ĉinio en la jaro 1900 dum la boksera ribelo, la dua pri la vivo de la imperiestro Konstanteno, kaj la tria pri la vivo kaj agado de papo Johano la 23a.

Giovanni Daminelli

50° anniversario di sacerdozio di mons. Giovanni Balconi

Il nostro assistente ecclesiastico mons. Giovanni Balconi ha festeggiato il suo 50° anniversario di sacerdozio il 28 giugno con la celebrazione di una santa Messa nella Basilica di San Carlo al Corso di Milano alle ore 20:30; messa particolarmente significativa perché celebrata nella solennità dei santi Pietro e Paolo. Durante l'omelia ha ricordato i momenti più significativi della sua vocazione e vita sacerdotale. Monsignor Balconi è stato ordinato sacerdote il 28 giugno 1963 da mons. Giovanni Colombo su incarico dell'ex-arcivescovo di Milano Gian Battista Montini eletto

Papa qualche giorno prima (il 21 giugno). Dopo diverse esperienze pastorali come parroco, professore di lettere e Rettore del Collegio Arcivescovile San Carlo, ora è Canonico del Duomo e responsabile del Servizio per il Coordinamento dei Centri Culturali Cattolici che raccoglie più di 220 centri culturali della diocesi di Milano. Tutti questi, erano presenti con qualche loro rappresentante. Alla fine della Messa numerosi personaggi hanno reso testimonianza del loro proficuo incontro con don Giovanni.

Il Katolika Esperanto Centro di Milano e l'UECI nel

ringraziarlo di tutto quanto ha fatto e sta facendo per noi gli augurano ogni bene e gli sono vicini con la preghiera.

MALFERMITAJ AL LA TUTA MONDO

Rubriko zorge de frato Pierluigi Svaldi

TUO È IL REGNO

Viviamo in un mondo molto convulso, spesso caotico, dove si corre all'impazzata nel tentativo di accalappiare un sogno che ci sta sempre davanti, mai raggiunto. Questa corsa diventa logorante e insostenibile se ogni tanto non si raggiunge qualcosa che, almeno in parte, assomigli al sogno inseguito. Così si cade nell'idolatria, diventando padroni di cose e perfino di persone.

Anche Gesù fu coinvolto in questo rischio. Ma la sua posizione fu molto chiara: «*Rendete a Cesare quel che è di Cesare e a Dio quel che è di Dio*» (Mc 12,17).

Infatti le monete, i possedimenti, le statue, le iscrizioni e tante altre cose possono essere di qualcuno. Ma mai le persone. Nessuna persona appartiene a un'altra perché tutti apparteniamo al Dio della vita.

Consapevoli di questo, possiamo subito capire che è nostro compito restituire le persone a Dio per restituirle alla propria dignità e libertà. Se nella pratica quotidiana siamo pronti a riconoscere i valori dell'economia, quelli della politica e della società, ci succede invece di mettere in secondo ordine l'importanza delle persone quali portatrici dell'immagine di Dio, create non per essere messe in vendita o per essere comperate, ma per avere una relazione viva con il Dio della vita.

Nella pratica, che cosa possiamo fare? Assieme a tutti gli uomini e come persone abbiamo soprattutto questo compito: uscire ogni giorno da qualsiasi schiavitù si presen-

VIA ESTAS LA REGNO

Ni vivas en mondo tre konvulsia, ofte kaosa, kie oni kuras freneze, klopodante kapti revon, kiu estas ĉiam antaŭ ni, neniam atingata. Ĉi tiu kurado iĝas elĉerpa kaj neelportebla se de temp' al tempo oni ne atingas ion, kio, almenaŭ flanke, similas al la postkurita revo. Tiel oni falas en idol-kulton, alproprigante al si aĵojn kaj eĉ personojn.

Ankaŭ Jesuo estis implikita en tiu ĉi risko. Sed lia starpunkto estis tre klara: «*Redonu al Cezaro tion de Cezaro, kaj al Dio tion de Dio*» (Mk 12,17).

Fakte la moneroj, la posedaĵoj, la statuoj, la enskriboj kaj multaj aliaj aĵoj povas esti de iu. Sed neniam la personoj. Nenia persono apartenas al alia, ĉar ni ĉiuj apartenas al Dio de la vivo.

Konsciante pri tiu ĉi, ni povas tuj kompreni, ke estas nia tasko redoni la personojn al Dio por redoni ilin al ilia propra digno kaj libereco. Se en la ĉiutaga rutino ni estas pretaj rekoni la valorojn de la ekonomio, de la politiko kaj de la komunumo, aliflanke okazas al ni meti en duan ordon la gravecon de la personoj kiel alportantoj la Dian bildon, kreaĵoj ne por esti elmetataj por la vendo aŭ por esti aĉetataj, sed por havi vivan rilaton kun la Dio de la vivo.

Praktike, kion ni povas fari? Kune kun ĉiuj homoj kaj kiel personoj ni havas ĉefe tiun ĉi taskon: ĉiutage eliri el ĉiu ajn sklavo, kiu prezentiĝas antaŭ niaj okuloj, help-

ti davanti ai nostri occhi, aiutando tutti a non schiavizzare e a non diventare schiavi di nessuno; poi, come conseguenza di questo, attraversare il mar Rosso, cioè affrontare questo mondo convulso, variabile, sfuggente, caotico, senza lasciarsi travolgere dalla paura di rimanere sommersi; quindi vivere come pellegrini che attraversano il deserto sognando la terra della vita, la Terra Promessa.

Una seconda conclusione della preghiera del Padre nostro, dopo l'ultima espressione evangelica: «*Ma liberaci dal male*», dice: «*Poiché tuo è il regno, tua la potenza e la gloria nei secoli*».

La regalità del Padre che è nei cieli è una regalità universale che si assume tutta la responsabilità di governare il mondo, liberando tutti noi dalla pretesa di dover assumere noi il regno, o di riconoscerlo in altri pretendenti di turno. Non è facile sottrarsi a quelli che mostrano di averne il diritto e la competenza, ma è possibile quando riconosciamo la piena regalità al Padre che è nei cieli. Per principio il Padre che è nei cieli impedisce la discordia fra di noi e promuove la fratellanza. Possiamo anche dire che il desiderio di avere un unico linguaggio fra di noi afferma la regalità del Padre che è nei cieli.

Dopo il saluto alla folla il papa Francesco, appena eletto, invitò tutti a recitare assieme a lui la preghiera del Padre nostro per esprimere il desiderio di una comprensione universale, facendone un programma di vita. Infatti papa Francesco si presentò quale servo del Padre che è nei cieli, al quale riconosce tutta la regalità. «*Tuo è il regno*» potrebbe essere il motto del suo pontificato. E anche del nostro.

ante al ĉiuj sklavigi neniun kaj fariĝi sklavoj de neniuj; poste, konsekvence de tio, transiri la Ruĝan maron, tio estas alfronti tiun ĉi konvulsian, ŝanĝiĝeman, forglitantan, kaosan mondon sen lasi nin fortreni de la timo, ke ni restu englutitaj; poste vivi kiel pilgrimantoj, kiuj transiras la dezerton, revante la teron de la vivo, la Promesitan Landon.

Dua konkludo de la preĝo «*Patro nia*», post la lasta evangelia esprimo: «*Sed liberigu nin de la malbono*», diras: «*Ĉar via estas la regno kaj la potenco kaj la gloro eterne*».

La reĝeco de la Patro, kiu estas en la ĉieloj, estas universala reĝeco, kiu surprenas la tutan respondecon regi la mondon, liberigante nin ĉiujn de la pretendo ke ni mem devu surpreni la regnon, aŭ ke ni rekonu ĝin en aliaj laŭvicaj pretendantoj. Ne estas facile liberiĝi de tiuj, kiuj manifestas havi la rajton kaj la kompetenton, sed estas eble kiam ni agnoskas la plenplenan reĝecon al la Patro, kiu estas en la ĉieloj. Principe la Patro, kiu estas en la ĉieloj, malebligas la malkonsenton inter ni kaj stimulas la fratecon. Ni povas ankaŭ diri, ke la deziro havi unikan lingvon inter ni deklaras la reĝecon de la Patro, kiu estas en la ĉieloj.

Post la saluto al la homamaso la ĵus elektita papo Francisko petis ĉiujn reciti kune kun li la preĝon de la Patro nia por esprimi la deziro de universala kompreno, farante el tiu preĝo programon de vivo. Fakte papo Francisko sin prezentis kiel serviston de la Patro, kiu estas en la ĉieloj, al kiu li rekonas la plenplenan reĝecon. «*Via estas la regno*» povus esti la devizo de lia papregado. Kaj ankaŭ de la nia.

Quia tuum est regnum et potestas et gloria in saecula

Dirite inter ni ...

025

ĈE LA STRANDO

- Ĉu vi kapablas naĝi?
- Certe. Mi naskiĝis en mara urbo.
- Tio ne gravas. Mi konas multajn homojn, kiuj naskiĝis apud la maro, kaj tamen ne kapablas naĝi
- Nu, mi kapablas.
- Ĉu la akvo estas varma?
- Ne tro multe.
- Mi supozis tion, ĉar la bansezono ne komenciĝis.
- Sed la suno estas sufiĉe forta.
- Pro tio mi venis al la strando.
- Kaj vi eniros la akvon.
- Pri tio mi dubas.
- Provu meti la piedojn en la akvon.
- Mi ne kuraĝas.
- Sed vi volus provi naĝi.
- Kompreneble.
- Vi devas nur trovi la manieron eniri la akvon.
- Certe.
- Mi havas sugeston.
- Ĉu vere?
- Jes.
- Pri kio temas?
- Simple. Vi kuru iomete sur la sablo de la strando kaj, kiam vi estos sufiĉe varmiĝinta, kuru en la akvon.
- Estas facile tion diri, sed malfacile por fari.
- Provu.
- Ne, oni bezonas tro multe da tempo por varmiĝi kurante.
- Nu, utiligu alian taktikon.

SULLA SPIAGGIA

- Sei capace di nuotare?
- Certamente. Sono nato in una città di mare.
- Ciò non ha importanza. Conosco molte persone che sono nate vicino al mare e che tuttavia non sono capaci di nuotare.
- Ebbene, io son capace.
- È calda l'acqua?
- Non troppo.
- Lo supponevo, perché la stagione dei bagni non è incominciata.
- Ma il sole è abbastanza forte.
- Per questo sono venuto in spiaggia.
- Ed andrai in acqua.
- Su questo ho dei dubbi.
- Prova a metter i piedi in acqua.
- Non ho coraggio.
- Ma tu vorresti provare a nuotare.
- Naturalmente.
- Devi solamente trovare il modo d'entrare in acqua.
- Certamente.
- Ho un suggerimento.
- Davvero?
- Sì
- Di che si tratta?
- Semplice. Corri un pochino sulla sabbia della spiaggia e, quando ti sarai riscaldato abbastanza, corri in acqua.
- È facile dirlo, ma difficile da fare.
- Prova.
- No, c'è bisogno di troppo tempo per riscaldarsi correndo.
- Ebbene, utilizza un'altra tattica.

- Tio estas?
- Ĉu vi vidas tiun ŝtonegon tuj apud la marbordo?
- Jes.
- Se mi estus vi, mi irus sur tiun ŝtonegon, kontrolus la marprofundon kaj mi enplonĝus en la akvon.
- Mi ne estas kapabla plonĝi.
- Tio estas malhelpo.
- Ĉu oni bezonas multe da tempo por lerni plonĝi?
- Ne multe, sed oni devas ne timi la malvarmon.
- Nu, mi decidis, ke mi lernos plonĝi.
- Ni komencu.
- Ne nun: kiam la akvo estos pli varma.
- Nu, laŭ mi vi devus iri al ekvatoro por trovi la varmon, kiun vi deziras.
- Bona ideo: tie la maro estas ĉiam varma.
- Ĝi ŝajnas buljono.
- Estas tio, kion mi ŝatus.
- Vi volas ĝui ĉion sensufere.
- Kial ne, se tio eblas?
- Vi devus ankaŭ iomete riski.
- Ekzemple?
- Donu al mi la manon.
- Kial?
- Tio ne gravas donu al mi la manon.
- Kaj nun?
- Ni kuru al la akvo.
- Nee!
- Jen, vi estas en la akvo, naĝu.
- Cioè?
- Vedi quella pietra subito vicino al bordo del mare?
- Sì.
- Se io fosse te, andrei su quella grossa pietra, controllerei la profondità del mare e mi tufferei nell'acqua.
- Non sono capace di tuffarmi.
- Questa è una difficoltà.
- È necessario molto tempo per imparare a tuffarsi?
- Non molto, ma non si deve temere il freddo.
- Bene, ho deciso che imparerò a fare dei tuffi.
- Incominciamo.
- Non ora, quando l'acqua sarà più calda.
- Ebbene, secondo me dovresti andare all'equatore per trovare il caldo che desideri.
- Buona idea: lì il mare è sempre caldo.
- Sembra un brodo.
- È ciò che mi piacerebbe.
- Vuoi goderti tutto senza sofferenza.
- Perché no, se è possibile?
- Dovresti anche rischiare un pochino.
- Ad esempio?
- Dammi la mano.
- Perché?
- Non ha importanza: dammi la mano.
- Ed ora?
- Corriamo verso l'acqua.
- Noooo!
- Ecco, sei in acqua, nuota.

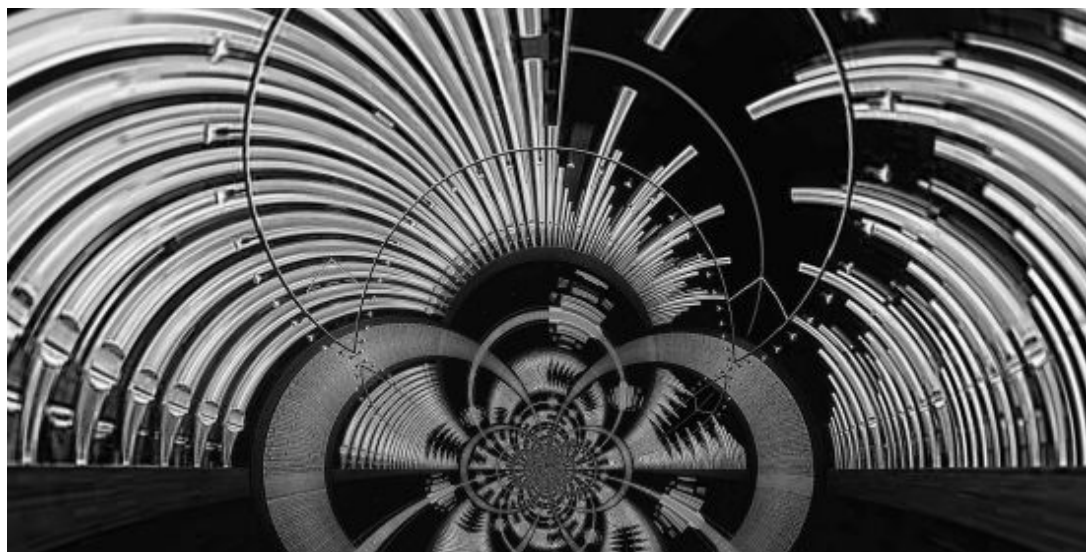
POST LA KURSO PRI MUZIKO

- Ĉu ankaŭ vi iras aŭskulti la kursanojn?
- Jes, kompreneble: mi havas multajn amikojn, kiuj deziras pliperfektigi en iu muzikilo.
- Ĝenerale, oni komencas de la fortepiano.
- Jes, ĝi estas bazo por orgeno, ekzemple.
- Ni aŭskultos fortepianistojn kaj orgenistojn.
- Ili ludos klasikajn pecojn.
- Estos pecoj de Mozart kaj de Beethoven.
- Temas pri du aŭtoroj, kiujn mi aparte ŝatas.
- Ankaŭ al mi plaĉas tre multe tiuj du aŭtoroj.
- Nu, mi esperas ĝui belajn interpretojn.
- Inter la prezentantoj estas veraj talentoj.
- Mi esperas.
- Ni eniru la koncertejon.
- Ni povas sidiĝi tie, kie estas du lokoj.
- Tiuj estas en bona pozicio.
- Atentu, komenciĝas la eniro de la ludontoj.
- Ni aŭskultu silente, ĉar kelkaj estas je la unua sperto.
- La plej lertaj venos poste.
- Sed ankaŭ ĉi tiuj montras bonan teknikon.
- Je la fortepiano, certe, sed kio okazos kun la orgeno?
- Ni estu paciencaj. Ni poste ilin aŭskultos je la orgeno.
- Ĉiuokaze, bravaj.
- Jes, oni vidas, ke ili studis kaj ekzerciĝis tre multe.
- Ĉefe tiu junulo, kiu cetere ne plu estas tro juna.
- Verŝajne estas tiu, kiun oni konsideras la plej lerta ĉe la orgeno.

DOPO IL CORSO DI MUSICA

- Vai anche tu a sentire i partecipanti al corso?
- Sì, naturalmente: ho molti amici che desiderano perfezionarsi in qualche strumento.
- In generale si comincia dal pianoforte.
- Sì, è la base per l'organo, ad esempio.
- Ascolteremo pianisti ed organisti.
- Suoneranno dei pezzi classici.
- Saranno pezzi di Mozart e di Beethoven.
- Si tratta di due autori che apprezzo in modo particolare.
- Anche a me piacciono veramente molto questi due autori.
- Bene, spero di godermi delle belle interpretazioni.
- Fra i presentatori ci sono dei veri talenti.
- Lo spero.
- Entriamo nella sala dei concerti.
- Possiamo sederci là, dove ci sono due posti.
- Sono in una buona posizione.
- Attento, inizia l'entrata degli esecutori.
- Ascoltiamo in silenzio, perché alcuni sono alla prima esperienza.
- I più bravi verranno dopo.
- Ma anche questi mostrano una buona tecnica.
- Al pianoforte certamente, ma che succederà con l'organo?
- Siamo pazienti. Dopo li ascolteremo all'organo.
- In ogni caso, bravi.
- Sì, si vede che hanno studiato e che si sono esercitati molto.
- Specialmente quel giovane che, d'altro canto, non è più troppo giovane.
- Probabilmente è quello che viene considerato il più bravo all'organo.

- Vidu, nun estas du, kiuj ludas kvarmane.
- Ne estas tro facile.
- Ĉefe se la pecoj estas brilaj.
- Kaj la tri tempoj de Mozart, kiujn ili prezentos neniel estas malrapidaj kaj facilaj.
- Bonege, laŭ la aplaŭdoj la publiko multe ĝatis ilian ludadon.
- Ŝajnas, ke nun oni transiros al la orgeno.
- Fakte, tiu fraŭlino iras ĝuste al la direkto de la orgeno.
- Vidu, kiamaniere ŝi preparas la voĉojn.
- Si puŝas kaj malpuŝas tiujn ... ilojn, kiuj estas flanke.
- Kaj nun ŝi sidiĝas.
- Si atentis ne tuŝi la pied-klavaron.
- Kio elirigus sonojn tre basajn.
- Kiu diris, ke oni devas ludi uzante la kapon?
- Tio estas vera.
- Sed rigardu al tiu orgenistino: se si ne uzadus la piedojn kun tiom da lerteco, oni ne povus ŝin aplaŭdi tiel intense.
- Guarda, ora ci sono due che suonano a quattro mani.
- Non è molto facile.
- Specialmente se i pezzi sono brillanti.
- Ed i tre tempi di Mozart che presenteranno non sono per niente lenti e facili.
- Benissimo, dagli applausi al pubblico è piaciuta moltissimo la loro esecuzione.
- Sembra che ora si passerà all'organo.
- Infatti, quella signorina va proprio in direzione dell'organo.
- Guarda come prepara le voci.
- Spinge e tira fuori quegli ... affari che sono di fianco.
- Ed ora si siede.
- Sta attenta a non toccare la tastiera per i piedi.
- La qual cosa provocherebbe dei suoni molto bassi.
- Chi ha detto che si deve suonare usando la testa?
- Questo è vero.
- Ma guarda quella organista: se non usasse i piedi con tanta abilità non si potrebbe applaudirla così intensamente.

Nia eta Parnaso

Rubrica dedicata alla Poesia

Rubriko dediĉita al Poezio

AMO LA NATURA

MI AMAS LA NATURON

*Amo la natura
quando
sotto un cielo d'opale
le foglie dei rami piŭ alti
traslucano oro
in fantastici
arabeschi di luce.*

*L'amo
quando
la sfera solare
indugia all'orizzonte
in una immensa
ruota di raggi
e infiora le onde
di luce e di fuoco.*

*E quando
una falce di luna
si specchia nel mare
e si rompe
in mille e mille
farfalle d'argento
saltellanti
sull'onda,
in una infinita
scia lucente.*

*Amo la natura
quando
un candido manto
di impalpabili petali
avvolge il mondo
in un sopore
di pace
e d'oblio.*

*E l'amo ancora
quando
un velo di malinconia
avvolge di nebbia le cose
e l'anima
assorta.*

*Mi amas la naturon
kiam
sub opala ĉielo
la folioj de la plej altaj branĉoj
trabilas oron
en fantastaj
arabeskoj de lumo*

*Mi amas ĝin
kiam
la suna sfero
haltas ĉe l'horizonto
en vastega
cirklo de radioj
kaj trapunktas la ondojn
per lumo kaj fajro.*

*Kaj kiam
arke de luno
spesuliĝas en la maro
kaj disrompiĝas
en mil-miloj
da arĝentaj papilioj
saltetantaj
sur l'ondo,
laŭ senfina
brilanta rubando.*

*Mi amas la naturon
kiam
blankega mantelo
de nepalpeblaj petaloj
envolas la mondon
en duondormo
de paco
kaj forgeso.*

*Kaj eĉ pli mi ĝin amas
kiam
melankolia vualo
envolas nebule la aĵojn
kaj la animon
ensorbitan.*

27a UECI-kongreso: Martiri della fede

Per ragioni di spazio non è possibile riportare qui l'intera relazione di Ida Bossi. Ne trascriviamo due parti a testimonianza della vita dei cristiani dei primi 3 secoli.

Dalla Lettera a Diogneto

La Lettera a Diogneto è un breve scritto in greco, che un ignoto cristiano della prima metà del II° secolo rivolge a un amico per spiegare e difendere la nuova fede cristiana. È uno dei più suggestivi documenti dell'antica letteratura cristiana che appartiene ai cosiddetti "Padri apostolici". Ecco cosa dice:

I cristiani non si differenziano dal resto degli uomini, né per territorio, né per lingua, né per consuetudini di vita. Infatti non abitano città particolari, né usano un qualche strano linguaggio, né conducono uno speciale genere di vita. La loro dottrina non fu inventata per riflessione e indagine di uomini amanti delle novità, né essi si appoggiano, come taluni, sopra un sistema filosofico umano.

La dottrina di un Dio è la loro filosofia. Dimorano in

città sia civili che barbare, come capita. E, pur seguendo nel vestito, nel vitto e nel resto della vita le usanze del luogo, si propongono una forma di vita meravigliosa e, per ammissione di tutti, incredibile. Abitano ciascuno la loro patria, ma come forestieri.

Partecipano a tutte le attività da buoni cittadini e accettano tutti gli oneri come ospiti di passaggio. Ogni terra straniera è patria per loro, mentre ogni patria è per essi terra straniera.

Come tutti gli altri si sposano e hanno figli, ma non mettono in pericolo i loro bambini. Amano fare comunione fra loro e sono fedeli al matrimonio. Vivono nel corpo, ma non secondo il corpo. Trascorrono la loro vita sulla terra, ma la loro cittadinanza è quella del cielo. Obbediscono alle leggi stabilite, ma con il loro modo di vivere sono superiori alle leggi. Amano tutti e da tutti sono perseguitati. Sono sconosciuti eppure condannati. Sono mandati a morte, ma con questo ricevono la vita. Sono poveri, ma arricchiscono molti. Mancano di ogni cosa, ma trovano tutto in sovrabbondanza. Sono dis-

prezzati, ma nel disprezzo trovano la loro gloria. Sono colpiti nella fama e intanto si rende testimonianza alla loro giustizia. Sono ingiuriati e benedicono, sono trattati con disprezzo e ricambiano con l'onore.

Pur facendo il bene sono puniti come malfattori e quando sono puniti si rallegrano, quasi si desse loro la vita. Gli eretici fanno loro guerra come a gente straniera e i pagani li perseguitano, ma quanti li odiano non sanno dire il motivo della loro inimicizia.

In una parola, i cristiani sono nel mondo quello che è l'anima nel corpo. L'anima si trova in tutte le membra del corpo; anche i cristiani sono sparsi nelle città del mondo. L'anima abita nel corpo, ma non proviene dal corpo; anche i cristiani abitano in questo mondo, ma non sono del mondo. Il corpo, pur non avendo ricevuto ingiustizia alcuna, si accanisce con odio e muove guerra all'anima perché gli impedisce di godere dei piaceri sensuali; così anche il mondo odia i cristiani, pur non avendo ricevuto nessuna ingiuria da loro, solo perché si oppongono al male.

Perpetua e Felicita

Questa Passione è stata sempre considerata una perla tra gli atti dei martiri, molto importante per conoscere le idee dei primi cristiani sul martirio.

Perpetua, Felicita e i loro compagni erano probabilmente originari di Thuburbo Minus, antica città dell'Africa proconsolare in Tunisia. Furono vittime della persecuzione dell'imperatore Settimio Severo e subirono il martirio a Cartagine il 7 marzo del 203.

Nel 202, un decreto dell'imperatore Settimio Severo (193-211) aveva proibito a tutti i cittadini dell'impero di diventare cristiani, chiunque

avesse disobbedito sarebbe stato soggetto a pene severe.

Perpetua e Sàturo lasciarono dei fedeli e puntuali resoconti delle sofferenze e dei patimenti durante la prigionia, del tentativo del padre di Perpetua di indurla all'apostasia, delle loro visioni e di tutte le vicissitudini prima della loro esecuzione.

Vibia Perpetua, nobildonna di ventidue anni con un figlio lattante, e **Felicita**, schiava, in stato di avanzata gravidanza, mentre si preparavano a ricevere il battesimo, furono arrestate insieme a Revocato, Saturnino e Secundulo. Qualche giorno dopo si

associò ad essi anche Sàturo, assente da quella località al momento del loro arresto. Egli si era volontariamente presentato alle autorità per condividere la felice sorte di coloro che aveva catechizzato.

Felicita era persuasa che non l'avrebbero sottoposta al martirio insieme agli altri, dal momento che la legge vietava l'esecuzione di donne incinte. I suoi compagni di martirio pregarono unanimi il Signore per lei. Appena terminarono l'orazione, Felicita fu presa da vivissime doglie di parto. Un carceriere la apostrofò: "O tu che soffri così duramente, che cosa farai sotto i morsi delle belve, che pure dimostri di disprezzare, ricusando di sacrificare agli idoli?" Gli rispose fidente la martire: "Ora sono sola a sopportare questi strazianti dolori; là, invece, ci sarà un altro con me che mi aiuterà a soffrire, poiché anch'io sono disposta a soffrire per lui". Una cristiana si prese cura della bambina che diede alla luce.

Al tempo dell'arresto Perpetua subì il primo assalto da parte del padre, l'unico membro della famiglia rimasto pagano. Vedendo che la figlia non consentiva ad apostatare, le si scagliò contro, quasi volesse strapparle gli occhi. Quando, insieme con gli altri, fu trasferita nel carcere fetido

e afoso, due diaconi versarono del denaro alle guardie e le ottennero di trascorrere alcune ore del giorno nella parte più comoda della prigione, di ricevere le visite della madre e di trattenere con sé il bambino, ancora bisognoso del latte materno.

Pochi giorni dopo, essendosi sparsa la voce che sarebbero comparsi in tribunale, dalla città arrivò il padre di Perpetua a supplicarla: “Abbi un po' di pietà per i miei capelli bianchi! Guarda tua zia! Guarda tua madre! Guarda tuo figlio! Abbandona questo tuo pazzo proposito!”. E le baciava le mani e, piangendo, la chiamava non figlia, ma signora! Perpetua cercò di consolarlo dicendo: “Quando sarò portata su quel palco, si farà la volontà del Signore, sappi, infatti, che non siamo più noi i padroni della nostra vita, ma Dio stesso”.

Un giorno, all'ora del pranzo, furono improvvisamente condotti via per essere interrogati dal magistrato. Al foro accorse un'innumerabile folla. Nel momento in cui Perpetua stava per confessare la sua fede sul palco, giunse suo padre a supplicarla, tenendo in braccio il figlio di lei: “Abbi pietà di questo bambino!” Anche il procuratore Ilariano la esortò ad avere compassione e del padre e del frutto del suo seno, offrendo un sacrificio per la

salute degli imperatori. “Non lo faccio – rispose irremovibile Perpetua – Sono cristiana!”. Il padre le stava appresso per farla rinnegare, ma Ilariano lo fece cacciare a bastonate e condannò i cristiani ad essere sbranati dalle fiere.

Pochi giorni prima dello spettacolo, i martiri furono trasferiti nel carcere castrense, dove Perpetua fu ancora una volta esortata ad apostatare dal padre che prese a strapparsi la barba e a gettarsi ai suoi piedi.

La vigilia del supplizio ai condannati alle belve fu preparato un lautissimo banchetto in pubblico secondo la consuetudine. Al popolo, accorso curioso a vedere, essi parlarono con la solita franchezza, minacciando il giudizio di Dio, dicendosi felici di essere destinati al martirio. Di fronte a tanta fermezza d'animo numerose persone si convertirono.

Il 7 marzo, durante uno spettacolo castrense per celebrare il compleanno del cesare Geta, figlio di Settimio Severo, i cinque catecumeni furono condotti nell'anfiteatro. Perpetua entrò nell'arena cantando a gran voce un salmo; Revocato, Saturnino e Sàturo rivolgendosi pacate parole di ammonimento alla folla. Con loro grande consolazione furono, a più riprese, frustati dai carnefici

disposti in fila, armati di cinghiette di cuoio a foggia di staffile. Gli uomini, legati a un palo issato su di un rialzo a mo' di palco, furono esposti ai morsi di un leopardo e di un orso; le donne alle cornate di una furiosissima mucca.

La prima ad essere afferrata e straziata fu Perpetua che ricadde supina. Ma essa, radrizzatasi sul busto, si ricoperse con la tunica il femore, più sollecita del suo pudore che del suo dolore. Indi, raccolte le forcelle, si appuntò i capelli arruffati e scomposti. Infatti, non conveniva ad un martire, affrontare la morte con i capelli sparsi, così da sembrare in lutto pur tra la sua gloria. Si alzò allora e aiutò Felicita a fare altrettanto. Ambedue, sorreggendosi a vicenda, rimasero in piedi finché, sbollita l'ira della folla, furono condotte con gli altri nel luogo destinato al colpo di grazia.

I martiri vollero porre fine alla loro vita scambiandosi il bacio di pace. A Perpetua, però, era riservato ancora un atroce tormento. Difatti, il ferro, mal guidato, s'impigliò fra le vertebre della sua gola facendole emettere un forte gemito. La fortissima donna guidò allora l'incerta mano dell'inetto gladiatore attraverso le sue carni.

I loro corpi furono sepolti a Cartagine.

Il **Chrismon** è formato da due lettere greche, la X (chi) e la P (rho), iniziali della parola 'Χριστός' (Khristòs), l'appellativo di Gesù, che in greco significa "unto" e traduce l'ebraico "messia".

Secondo la leggenda questo simbolo apparve in visione a Costantino prima della battaglia di Ponte Milvio. Esso fu posto sul labaro, il vessillo che precedeva l'esercito in battaglia, e ad esso fu attribuita la vittoria di Costantino su Massenzio. Essa fu interpretata come vittoria del Cristianesimo contro il paganesimo.

NORME E QUOTE ASSOCIATIVE PER L'ANNO 2013

Associato ordinario <i>con Katolika Sento</i> (SO)	22,00 €
Associato giovane <i>con Katolika Sento</i> (SG)	11,00 €
Associato familiare <i>senza Katolika Sento</i> (SF)	11,00 €
Associato ordinario <i>con Espero Katolika</i> (SOE)	43,00 €
Associato sostenitore <i>senza Katolika Sento</i> (SS)	43,00 €
Associato sostenitore <i>con Espero Katolika</i> (SSE)	86,00 €
Solo abbonamento a Katolika Sento (AK)	10,00 €
Solo abbonamento a Espero Katolika (AE)	21,00 €

È associato giovane chi non ha superato i 25 anni. È associato familiare chi convive con altro associato. Specificare nella causale del versamento la categoria dell'associato, l'anno di nascita dei giovani, l'esatto indirizzo per il recapito del periodico K.S., la destinazione di eventuali offerte.

I versamenti vanno fatti sul C.C. Postale n. 47127675 *Unione Esperantista Cattolica Italiana U.E.C.I* codice IBAN: IT66 R076 0101 6000 0004 7127 675 Codice BIC/SWIFT: BPIITRXXX

Nota: Sull'etichetta/indirizzo con la quale avete ricevuto questa copia di Katolika Sento è indicata la sigla associativa e l'anno di scadenza dell'abbonamento.

COMITATO CENTRALE U.E.C.I.

Presidente: Giovanni DAMINELLI, via Lombardia 37, 20099 Sesto S. Giovanni (MI) – tel. 02.2621149 – katolika.sento@ueci.it (la residenza del presidente è anche sede dell'associazione)

Vice presidente: fra Pierluigi SVALDI, Belvedere San Francesco 1, 38122 Trento – tel. 0461.230392

Segretario/cassiere: Marco POLITI, Via Montemartini 4, 20139 Milano – tel. 02.5395237

Consulente culturale-religioso: Ida BOSSI, Viale Faenza, 26/7 20142 Milano

Responsabile dei congressi: Giovanni CONTI, via F.Filzi 51, 20032 Cormano (MI) – tel. 02.66301958

Responsabile culturale: Norma COVELLI CESCOTTI, via E.Fermi 29, 38100 Trento – tel. 0461.925210

Consulente informatico: Tiziana FOSSATI, via F.Filzi 30/A, 20035 Lissone (MB) - tel. 039.464942

Consulente editoriale: Carlo SARANDREA, Via di Porta Fabbrica 15, 00165 Roma – tel. 06.39638129

Assistente Ecclesiastico: mons. Giovanni BALCONI, p.zza Duomo, 16, 20122 Milano

Nota bene: Tutte le comunicazioni alla redazione di Katolika Sento vanno spedite al presidente UECEI.

GIOVANI CONCORRETE

L'UECI dispone ancora di n° 3 premi da 258,23 € ciascuno da assegnare a giovani di età compresa tra i 18 e 30 anni, iscritti all'UECI che conseguano il diploma di esperanto di terzo grado. I premi saranno erogati quale contributo per la partecipazione a un congresso dell'UECI o dell'IKUE. Gli interessati si rivolgano al presidente UECEI.

AMUZE

Ciuj ajn rajtas kontribui sendante al ni siajn humoraĵojn, kondiĉe ke ili estu en Esperanto.

(el www.gioba.it) - sendis Tiziana Fossati

Ĉe frenezulejo

Dum vizito al frenezulejo inspektoro pridemandas la direktoron:

- Kiamaniere vi povas certigi, ke iu paciento estas vere mens-malsana?
- Vidu, ni plenigas bankuvon je akvo, kaj poste ni donas al li kulereton, te-tason kaj sitelon kaj petas lin malpleniĝi la kuvon.
- Mi komprenas: normala homo utiligus la sitelon.
- Ne. Normala homo elirigus la ŝtopilon.

(sendis Marco Politi)

***

Preĝeĵaj araneoj

- Mi pasigis la vintron ĉe la sonoril-turo. Terure! mi ne povis dormi pro la sonoriladoj?
- Male mi povis dormi trankvile. Mi pasigis la vintron en la almozkesto.

Ĉe legomvendisto

Sinjorino eniras legomvend-ejon kun hundeto, kiu komencas flari kaj leki la elmetitajn varojn. La vendisto rimarkigas tion al la sinjorino:

- Regu vian hundon, sinjorino. Por higieno!
- Ne, ne, Bobi! Ĉesu! ĉu vi ne vidas, ke la fruktoj ne estas lavitaj?

***

(Mal)haltejo

Ĉe la kajo de malgranda stacidomo la staciestro alproksimiĝas al vojaĝanto:

- Sinjoro, estas senutile, ke vi atendu la trajnon de la dek kvina. Ĝi plu ne haltas ĉi tie.
- Ĉu oni ŝanĝis la horaron?
- Ne, sed de kiam mi pruntedonis cent eŭrojn al la kondukisto, ĝi plu ne haltas en nia stacidomo.

Lasta adiaŭo

Por esti dungitaj ĉe grava internacia firmao tri kandidatoj devas respondi al pridemandado. La lasta demando estas la sama por ĉiuj:

- Kion vi volus, ke viaj parencoj diru pri vi en via morto-kapelo?

La unua respondas:

- Mi volus, ke ili diru: "Li estis granda kuracisto kaj bonega patro".

La dua respondas:

- Mi volus, ke ili diru: "Li estis mirinda homo, sindonema patro kaj

eminenta profesoro".

Kaj la tria:

- Mi volus, ke rigardante min ili diru: "Jen, li moviĝas!"

***

En apoteko

- Doktoro, vi vendis al mi ĉi tiun dentopaston dirante, ke ĝi kontraŭbatalas la karion. Mi uzis ĝin regule, tamen unu el miaj dentoj kariigis.
- Sinjorino, mi diris al vi ke ĝi kontraŭbatalas la karion, ne ke ĝi venkas.

